TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Hội thảo Hệ thống Madrid về đăng ký quốc tế nhãn hiệu

14:07 18/06/2025

Tại Cục Sở hữu trí tuệ đã diễn ra cuộc họp cấp chuyên gia giữa Tổ chức Sở hữu trí tuệ thế giới (WIPO), Cơ quan Sáng chế Nhật Bản (JPO) và Cục Sở hữu trí tuệ Việt Nam và Hội thảo “Hệ thống Madrid về đăng ký quốc tế nhãn hiệu”.

Đây là sự kiện được Bộ Khoa học và Công nghệ phê duyệt với mục tiêu thúc đẩy và tăng cường hiệu quả sử dụng hệ thống Madrid về đăng ký quốc tế nhãn hiệu tại Việt Nam, qua đó giúp các doanh nghiệp Việt Nam bảo hộ tốt nhất tài sản trí tuệ của mình ở nước ngoài trong bối cảnh Việt Nam đang bước vào kỷ nguyên khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số.

Hội thảo đã thu hút sự tham gia của khoảng 90 đại biểu đến từ các Tập đoàn, Tổng công ty, Hiệp hội, các Văn phòng tư vấn luật, Tổ chức đại diện sở hữu công nghiệp và một số cơ quan, đơn vị và doanh nghiệp trên địa bàn thành phố Hà Nội.

Ông Trần Lê Hồng, Phó Cục trưởng Cục SHTT khai mạc Hội thảo

Hoạt động đăng ký bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ (SHTT) của doanh nghiệp Việt Nam tại nước ngoài không ngừng gia tăng trong những năm gần đây. Theo con số thống kê của Cục Sở hữu trí tuệ, số lượng đơn đăng ký quốc tế nhãn hiệu có nguồn gốc Việt Nam qua Hệ thống Madrid về đăng ký quốc tế nhãn hiệu liên tục tăng. Năm 2024, Cục SHTT đã tiếp nhận gần 10.000 đơn và xử lý khoảng 9.500 đơn, cấp văn bằng bảo hộ cho hơn 6.000 đơn đơn đăng ký quốc tế có chỉ định Việt Nam, các số liệu này gần như đều gấp đôi so với 10 năm trước.

Bên cạnh đó, theo thống kê của Cục SHTT, năm 2024, số đơn Madrid có nguồn gốc Việt Nam đạt gần 350 đơn, gấp khoảng 3,5 lần so với 10 năm trước. Không chỉ gia tăng về số lượng đơn, số lượng nước được chỉ định trong đơn cũng nhiều hơn. Đã có những đơn chỉ định trên 50 nước. Các thị trường được các doanh nghiệp đăng ký nhiều bao gồm: Mỹ, châu Âu, Nhật Bản, Trung Quốc... Danh mục hàng hóa, dịch vụ được các doanh nghiệp đăng ký cũng đa dạng hơn. Ngoài các sản phẩm, dịch vụ truyền thống của Việt Nam như: nông sản, thực phẩm..., trong những năm gần đây có nhiều doanh nghiệp đã đăng ký các sản phẩm, dịch vụ có tính cạnh tranh cao với các doanh nghiệp nước ngoài như: mỹ phẩm, công nghệ, thiết bị y tế....

Các số liệu đề cập ở trên tuy cho thấy sự tăng trưởng về đơn Madrid, nhưng thực chất chưa phản ánh đúng quy mô tăng trưởng của nền kinh tế Việt Nam, đặc biệt là những thành tựu tích cực về xuất khẩu của chúng ta thời gian qua, với những mặt hàng xuất khẩu chủ lực như điện tử, máy tính, linh kiện, dệt may hay giày dép... Nguyên nhân một phần đến từ nhận thức còn hạn chế của các doanh nghiệp về lợi ích của Hệ thống Madrid, cũng như lo ngại về quy trình đăng ký hoặc chi phí ban đầu.

Mặt khác, trong bối cảnh thế giới đang chứng kiến những căng thẳng kinh tế và sự chuyển dịch của chuỗi cung ứng toàn cầu, đồng thời, sự bùng nổ của kinh tế số và chuyển đổi số đang định hình lại cách các doanh nghiệp hoạt động, thì việc bảo vệ nhãn hiệu trên thị trường quốc tế không chỉ là lựa chọn mà là điều kiện tiên quyết để doanh nghiệp tồn tại và phát triển.

Hơn nữa, trong bối cảnh Việt Nam đang tham gia sâu rộng vào các hiệp định thương mại tự do (FTA) như CPTPP, EVFTA hay RCEP, việc bảo hộ nhãn hiệu quốc tế qua Hệ thống Madrid sẽ giúp doanh nghiệp tận dụng tối đa các cơ hội mà các hiệp định này mang lại. Đây là thời điểm để các doanh nghiệp Việt Nam hành động, biến thách thức thành cơ hội và đưa thương hiệu Việt vươn xa.

Hội thảo “Hệ thống Madrid về đăng ký quốc tế nhãn hiệu” được tổ chức là một trong những nỗ lực nhằm tăng cường hiểu biết của các doanh nghiệp Việt Nam về công cụ pháp lý hữu ích, tạo điều kiện thuận lợi cho những doanh nghiệp có kế hoạch đăng ký bảo hộ nhãn hiệu ở nước ngoài, đó là Thoả ước và Nghị định thư Madrid về Đăng ký quốc tế nhãn hiệu. Vận hành hai văn bản này là một hệ thống do WIPO quản lý, với mục đích đơn giản hoá, hỗ trợ người nộp đơn đăng ký nhãn hiệu có thể đăng ký nhãn hiệu tại các quốc gia thành viên của hệ thống Madrid chỉ bằng một quy trình. Hệ thống Madrid ngay sau khi được thiết lập đã nhận được sự hưởng ứng của các quốc gia trên thế giới, trở thành một hệ thống đăng ký quốc tế dành cho đối tượng sở hữu công nghiệp có số lượng lớn quốc gia thành viên. Tính đến ngày 1/5/2025, Liên minh Madrid đã có 115 thành viên (bao gồm 131 nước), chiếm hơn 80% kim ngạch thương mại toàn cầu. Việt Nam gia nhập Thoả ước Madrid từ ngày 08/3/1949 và Nghị định thư Madrid vào ngày 11/7/2006.

Tại Hội thảo, các chuyên gia của WIPO, JPO và Cục Sở hữu trí tuệ đã lần lượt giới thiệu về những lợi ích và hạn chế của hệ thống Madrid, những điểm cần lưu ý để sử dụng hệ thống một cách có lợi nhất, các quy trình, thủ tục cần thiết, những khó khăn, bất cập và kinh nghiệm xử lý, thẩm định đơn; đại diện một số doanh nghiệp Việt Nam chia sẻ kinh nghiệm trong quá trình sử dụng hệ thống Madrid để đăng ký bảo hộ nhãn hiệu ở nước ngoài.

Với những lợi ích như: (i) đơn giản và tiết kiệm trong giai đoạn nộp đơn, nộp đơn điện tử thì người nộp đơn chỉ phải nộp một đơn duy nhất bằng một ngôn ngữ duy nhất, trả bằng một đồng tiền tệ duy nhất cho một cơ quan duy nhất, tiết kiệm chi phí trong trường hợp chỉ định nhiều bên tham gia; (ii) đơn giản và tiết kiệm trong quản lý nhãn hiệu, thủ tục sau bảo hộ, chỉ tiến hành một thủ tục duy nhất và có hiệu lực ở nhiều nước; (iii) đơn luôn được xử lý đúng hạn (12 hoặc 18 tháng); và (iv) dễ dàng mở rộng lãnh thổ bảo hộ vào các thị trường mới, hệ thống Madrid là một công cụ pháp lý rất cần thiết phải tính tới khi doanh nghiệp xây dựng kế hoạch đăng ký nhãn hiệu ra nước ngoài. Tuy nhiên, hệ thống Madrid không phải không có những bất lợi. Sự khác biệt trong các quy định pháp luật quốc gia của các nước thành viên của hệ thống khiến người nộp đơn cần có sự để ý kỹ lưỡng, nhằm đảm bảo tuân thủ đầy đủ các quy định đặt ra trong quá trình nộp đơn đăng ký nhãn hiệu quốc tế vào từng quốc gia chỉ định của hệ thống. Các chuyên gia cũng chia sẻ những kết quả điều tra, khảo sát về tình hình sử dụng và một số đề xuất nhằm phát triển hệ thống Madrid tại Việt Nam; một số chiến lược truyền thông, mở rộng phạm vi tiếp cận hệ thống thông qua các nền tảng số do WIPO thực hiện, qua đó Việt Nam có thể tham khảo, áp dụng vào điều kiện thực tế của mình.

Minh Anh *(t/h)*